



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Confessionis Avgvstinianae, Et Avgvstanae

Hänlin, Georg

Friburgi Helvetiorum, 1592

VD16 H 131

Abvsvs 2 De Conjugio Sacerdotum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29407

pus. Canon, quem pro eadem citat, est de sacerdotibus sacrificantibus, quibus speciem unam sine altera, vel cōsecrare, vel offerre nunquam licet: idq; ut sit perfecta & integra sacrificij Christi, & Passionis ejus repræsentatio. Quòd si verò nō conficiunt, vel sacrificant, eadem de ipsis, quæ de alijs, ratio est. Si tamē etiam de fumentibus intelligendus sit Canon, certum est ex historijs factū esse propter Manichæos, & statim rursus desisse præceptum, cum Manichæi nulli amplius essent. Sed faciamus, & esse testimonium Augustini, & valere ad illū sensum, quem Lutherani putāt, quid verò illud ad processionē, & quid ad Theism? At quomodo secundum D. August. rectè adoretur Christus in Eucharistia, videat Lector sūperius artic. 10. de cœna Domini.



A B V S V S II.

DE CONIVGIO SACERDOTVM.

Rima Conclusio, quæ habet; *Licet Sacerdotibus matrimonium contrahere*: apertissimè falsa est, & contra D. Augustinum, ut & Pappus ipse fatetur in correctione testimonij adducti pro illa: qui & ob hoc, quæ sententia verior sit, ex argumentis adjunctis in utroq; loco judicandum existimat. At quàm longè à Pappi sententia absuerit Augustinus, intelliget Lector ex sequentibus.

Augustinus lib. questionum ex utroq; testamenta mixtum, quest. 127. Tom. 4. col. 879. A.

Sed fortè dicatur, si licet & bonum est nubere; cur Sacerdotibus nō licet uxores habere, id est, ut Ordinatis jam nō liceat convenire? Quis nesciat unumquodque suam legem habere? est enim quod omninò generaliter omnibus nō liceat; est item quod alijs licet, & alijs nō licet; & est quod aliquādo licet, & aliquādo nō licet, &c. Et paulò inferius: Nunquid omne, quod ante cæteros licet, antè Imperatorem licet? Quantò magis in Dei causis, ac per hoc Antistitem ejus puriorē esse cæteris oportet? Ipsius enim perso-

personam habere videtur: est enim vicarius ejus, ut quod cæteris licet, illi nō liceat, quia necesse habet quotidie Christi vicem agere, aut orare pro populo, aut offerre, aut tingere, &c. Et post: Nemo enim Imperatori ministrat, nisi vestimētis claris & mūdis indutus: Deus autem, quia natura clarissimus est, ministros ejus natura magis, quàm vestibus mundos esse oportet.

*Idem Sermone. 19. de verbis Domini, Tom. 10.
column. 90. A.*

Videmur, inquam, (loquitur autē de clericis) nō militare remissis ac fluentibus tunicis, sed habemus militiæ nostræ cingulū, quo castimonix interiora cōstringimus, de quo cingulo Dominus ait ad Discipulos suos; Sint lumbi vestri præcincti.

*Idem de seipso Lib. 1. Soliloquiorum cap. 10. Tom. 1.
column. 520. C.*

Quid uxor? nōne te delectat interdum pulcra, pudica, morigerā, literata, &c. Quantum velis licet eam pingere, atq; cumulare bonis omnibus, nihil mihi tam fugiendum, quàm cōcubitum esse decrevi; nihil esse sentio, quod magis ex arce dejiciat animū virilem, quàm blandimēta fœminea, corporumq; ille cōtactus, sine quo uxor haberi nō potest. Et post pauca: Quamobrem satis (ut credo) justē, atq; utiliter pro libertate animæ meæ mihi imperavi, nō cupere, nō quærere, nō ducere uxorem. De eodem Augustino Possidonius in ejus vita, cap. 26. Tom. 1. col. 876. c. refert; quomodo in cōvictu suo nullam fœminam, nè germanam quidem sororem pati voluerit, dixeritque; nunquam debere fœminas cum servis Dei, etiam castissimis in una manere domo, nè aliquod scandalum, vel offendiculum hoc tali exemplo poneretur infirmioribus.

*Idem Lib. 2. de adulterinis conjugijs ad Pollentium cap.
20. Tom. 6. column. 868. C.*

Vndē istos, qui virilem excellentiam nō putant nisi peccandi licentiam, quando terremus, nè adulterinis conjugijs hærendo percant in æternum, solemus eis proponere etiam continētiam clericorū

clericorum, qui plerumque ad eandem sarcinam subeundam capiuntur inviti, eamque susceptam usque ad debitum finem, Domino adjuvante, perducunt.

Sub ejusdem viri Sancti persona & nomine in concilio Carthagenensi. 2. cap. 2. quæ sequuntur referuntur.

Aurelius Episcopus dixit, cum præterito Concilio de continentia, & castitatis moderamine tractaretur: Gradus isti tres conscriptione quadam castitatis, per cōsecrationes annexi sunt: Episcopos, inquam, presbyteros, & Diaconos ita placuit, ut concederet sacros Antistites, & Dei Sacerdotes, necnō & Leuitas, vel qui sacramentis divinis inserviunt, cōtinentes esse in omnibus, quò possint simpliciter, quod à Deo postulant, impetrare, ut quod Apostoli docuerūt, & ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus: ab universis Episcopis dictum est, Omnibus placet, &c.

Locus adductus pro illa, nihil juvat Pappum; ostēdit enim nihil nisi Matrimonium bonum esse, neque eum, qui in matrimonio est, vel fuit, à Sacerdotio impediendum, secundum doctrinam Apostoli: quorum neutrum nos negare re ipsa & factō testamur. Sed quomodo probabit hinc Pappus, protinus etiam Sacerdoti jam factō, si uxorem nōdum habeat, secundum D. August. uxore ducere licere? vel si habuit antea, etiam postquam Sacerdos factus est, Matrimonij actibus operam licite dare posse? Siquidem ex paulò antea citatis locis contrarium constet & verissimum sit. Augustinum verò secum non pugnare, sed Pappum deceptum esse, indè patet, quòd ipse Sanctus Pater, quomodo in posterioribus intelligi velit, explicet, & habere uxorem Sacerdoti permittat, rursus nō permittat; nimirū, nè cum illa ordinatus jam conveniat: hæc enim verba sunt Augustini. Miror tamen, cum Pappus locum istum ex libro spurio citari dicat, quare non vel intermiserit, vel alium ex vero libro ascripserit. Sed in promptu causa est, Non potuit, ut nos supra probavimus, contrarium.

Secunda Conclusio: *Non omnes homines ad calibatum idonei sunt: sola sine omni probatione ponitur.*

Tertia Conclusio; *Qui nō sunt idonei ad calibatum, debent contrahere*

trahere matrimonium: si de nō obstrictis voto agat, vera est, secundum D. Augustinum, & Catholicos omnes qui contrahendi potestatem huiusmodi faciunt: Sin de obstrictis voto, falsissima est, & contra Augustinum.

August. Lib. 1. de adulterinis Conjugijs cap. 24. Tom. 6. colum. 853. A.

Quod enim cuiquam, antequam vovisset, licebat, cum id se nunquam facturum voverit, non licebit; si tamē id voverit, quod vovendum fuit, sicut est perpetua Virginitas, vel cōtinentia, &c.

Idem in Psalm. 75. Tom. 8. colum. 836. C.

Nescio quæ castimonialis nubere voluit; quid voluit? quod & virgo quælibet. quid voluit? quod & mater ipsius: aliquid mali voluit? mali planè: quare? quia iam voverat Domino Deo suo. Ibidem: Quid autem ait de quibusdam, quæ voverunt, & nō reddiderunt? Habentes, inquit, damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt. Quid est, primam fidem irritam fecerunt? Voverunt, & non reddiderunt.

Idem in Psalm. 83. Tom. 8. colum. 916. A.

Alius ex munere Dei maius aliquid vovit, statuit nec nuptias pati, qui nō damnaretur, si duxisset uxorem; post votū, quod Deo promisit, si duxerit, damnabitur; cum hoc faciat, quod ille, qui nō promiserat: tamen ille non damnatur, iste damnatur.

Locus subjunctus Conclusioni nihil incommodat nobis; est enim de non obstrictis voto, ut est in ipso contextu, ubi Augustinus jubet alterutrum eligere, vel cōtinentiam, vel nuptias: sed nō postquam alterum elegit, rursus deserere.

Quarta Conclusio Pappi: *Mandatum Dei, & ordinationem Dei nulla lex humana, nullum votum tollere potest*: vera est, si ordinationem Dei intelligat eam, quæ mandatum annexum habet: Sin de ea sit, quam liberam, & in arbitrio cuiusque Deus reliquit, cuiusmodi est ordinatio de Matrimonio, potest contra eam, qui vult, se ad majus, & perfectius quiddam astringere, & obligare voto; ut post suo loco patebit.

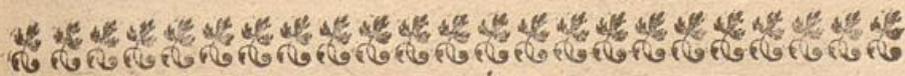
Quòd

Quòd si verò hæc eadem Conclusio votum castitatis & continentiae referat intervota, quæ pugnant cum mandato Dei, vel ordinatione ejus, quæ præceptum habeat annexum, patebit ejus secundùm D. Augustinum falsitas, ex ijs, quæ afferentur inferius circa abusum de Monachorum votis.

Locus subjunctus huic Conclusioni ex lib. de bono viduitatis, in primis Pappo non est gnivus: secundò si maximè gnivus sit, si uspiam alibi apparet Pappi vel cador, vel fraus, hîc maximè. Post votum enim nubentes negat ibi esse adulteras, nò quòd nuptias talium licitas esse velit, sed quòd velit illas esse peiores adulterijs; hæc enim illius verba sunt. Tom. 4. colum. 1024. C. D; Quapropter non possum quidem dicere, à proposito meliore lapsas, si nupserint, scæminas, adulteria esse, non conjugia, sed planè nò dubitaverim dicere; lapsus & ruinas à castitate sanctiore, quæ vovetur Deo, adulterijs esse peiores. Si enim, quod nullo modo dubitandum est, ad offensionè Christi pertinet, cum membrum ejus fidem non servat marito: quantò gravius offenditur, cum illi ipsi non servatur fides in eo, quod exigit oblatum, qui non exegerat offerendum? Accedit, quòd totus iste liber, omnes post votum nubentes, passim expressissimè damnat, ut etiam eadem distinctio, ex qua Pappus citat. Id verò quid ad Conclusionem Pappi?

Quinta Conclusio: *Constat in Ecclesia veteri Sacerdotes fuisse maritos*: nihil ex Augustino ad probationem hujus affert, neque immeritò, quia contrarium ex paulò antè allatis locis, de D. Augustini temporibus, manifestum est. Canones hîc subjuncti, vel sunt de Sacerdotibus, qui erant mariti prius, quàm sacerdotes, ut glossa expressè tradit; quòd licitum esse, sicut & uxores retinere, earum curam habere, modò ab actibus conjugalibus abstineatur, paulò antè diximus; vel (quòd titulus distinctionis illius insinuat) sunt de filijs sacerdotum ex illicito coitu prognatis, qui ordinari possunt, modò paternæ incontinentiæ imitatores non fuerint. Neq; obstat, quòd Gratianus in Can. 2. hic citato à Pappo contradicere videtur responsioni ultimæ. Ilum enim errare glossa judicat per hoc, quòd si ex legitimo, & licito coitu prognati fuissent, dispensatione nulla ad susceptionem ordinum indignissent.

digniffent. Et antea monuimus, Gratianum non in omnibus teneri; si quidem omnia compilavit, quae occurrerunt, & non semper judicavit; & ipse se in hac re correxit, distinct. 31. ubi distinguit Ecclesiam Romanam a Graeca.



ABVSVS III.

DE MISSA.

Rima Conclusio Pappi; *In Missa Latinis Cantionibus admiscenda sunt Germanica, ad docendum populum: hoc responsi habeat: Cantiones vulgares in templis admisceri posse, non negari, & nos ipsos facere. At admixtas illas in Missa nunquam fuisse, nisi vulgaris esset, vel Latina, vel Graeca, vel Hebraica, neminem unquam ostendere posse, & multo minus Pappum in locis, quae adducit. Praeterquam enim quod in nullo horum vel minima Missae fit mentio, etiam solius Latinae linguae meminerunt, cuius usum in Missa esse posse quantumvis vulgaris esset, ut & Graecae, & Hebraicae, nemo inficiatur. At Augustinum concedere idem de caeteris vulgaribus linguis, si Pappus probaverit, magnam rem fecerit. Iam vero non sequitur, Africi usi sunt in sacris Latina lingua ipsis nota: Ergo Germani uti debent in iisdem lingua Germanica: quod neque Augustinus vult, neque ulla ratio suadet. Sed si aliquando omnes Germani loquerentur Latine, uterentur eodem privilegio, quo Africani. Neque vulgares, quia vulgares, prohibita sunt; sed quia non sunt, sicuti caeterae tres, Latina, Graeca, & Hebraica, sacratae in ligno Sanctae Crucis.*

Secunda Conclusio; *Assu fit populus, ut una utantur sacramento si qui sunt idonei: Nihil pro se habet ex Augustino.*

Tertia Conclusio, quae habet: *Nulli admittuntur, nisi antea explorati: bene quidem hoc habet. At exploratio quam facere consueverunt, secundum D. Augustinum accuratior multo esse deberet, quam esse solet. Hi enim cum sint ut plurimum generali peccatorum Confessione, & sola fide sua contenti, Augustinus quomodo plus quiddam requirat, ex ijs, quae supra circa artic. 12. prohibentur.*

O

tribus